

ARALIK 2024 | Aylık

DÜNYADAN

Araştırma Gündemi

Eğitim

Araştırmaları

Okullarda Örgütsel Bilgi Geliştirme: Kolektif Kapasite Oluşturmada Teorinin ve Teorileştirmenin Rolü

Okul Yöneticilerinin Beklenmedik Bir Kriz Sırasında Aldığı Kriz Yönetimi Önlemlerinin İncelenmesi: COVID-19 Vakası

"Konfor alanımdan dışarı itildim ve sonuç olarak büyüdüm": Pandemi Süresince Öğretmenlerin Mesleki Öğrenimi ve İnovasyonu

Okul İyileştirmede Yeni Bir Boyut: Zorluklarla Karşı Karşıya Olan Bir Okulda Kolektif Eylemlilik İçin Mücadele

Toplum

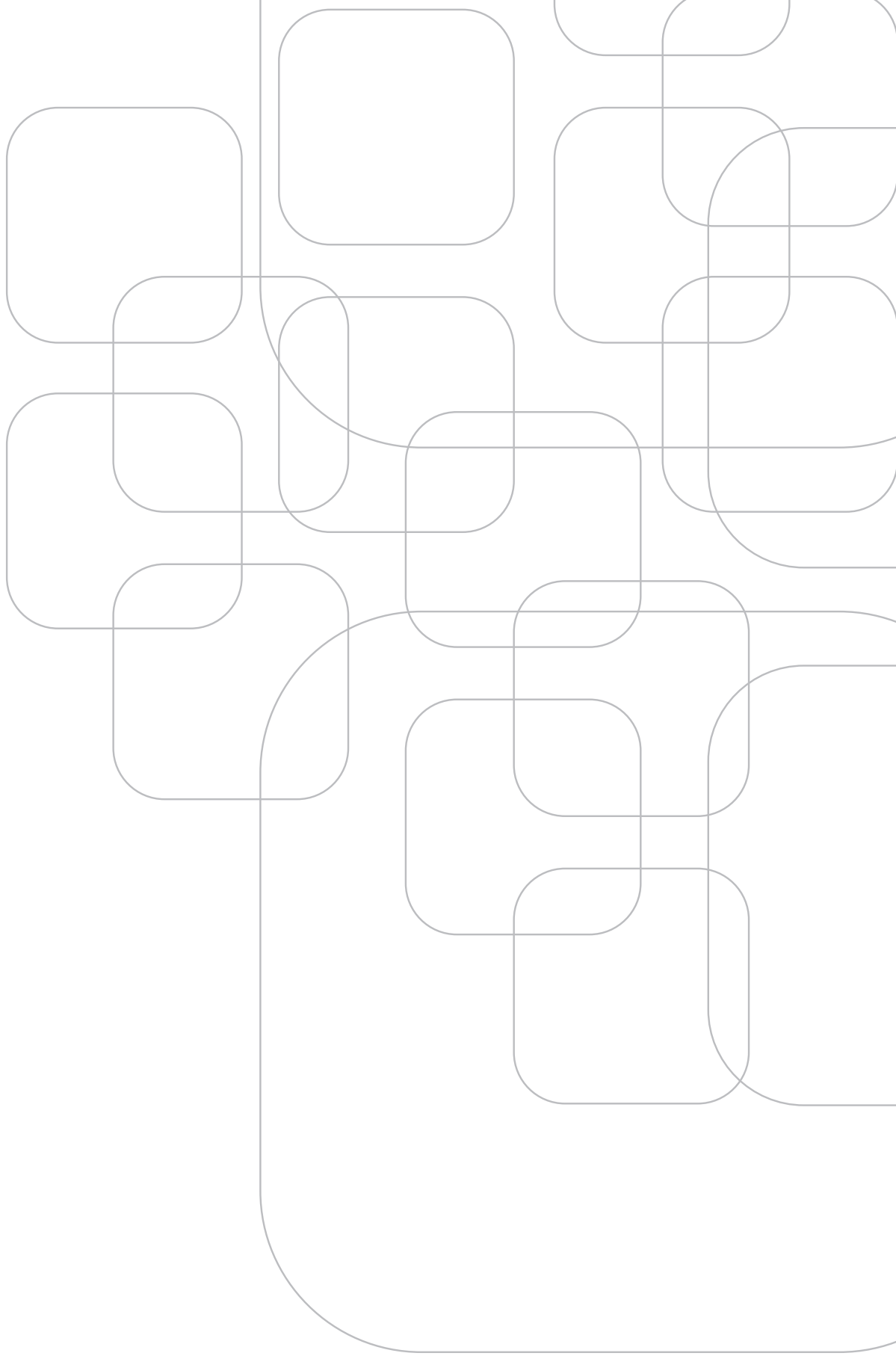
Araştırmaları

İstikrarlı Evliliklerde Hanehalkı Tüketimi

"Otoriteyi Uygulamak": Üç Nesil Boyunca Ebeveyn Otoritesinin Hikayeleri

Yetişkinlerde Nesiller Arası İlişkiler

Genel Yayın Yönetmeni

Volkan Levent Akgünlü

Editör

Amine Ertürk

Hazırlayanlar

Fatma Betül Karalı

Nursen Tekgöz

Grafik Tasarım

Brand Factory

Yayın Türü

Bülten

Yönetim Yeri

Burhaniye Mah. Hacı Reşit Paşa Sok. No:18

Üsküdar/İstanbul

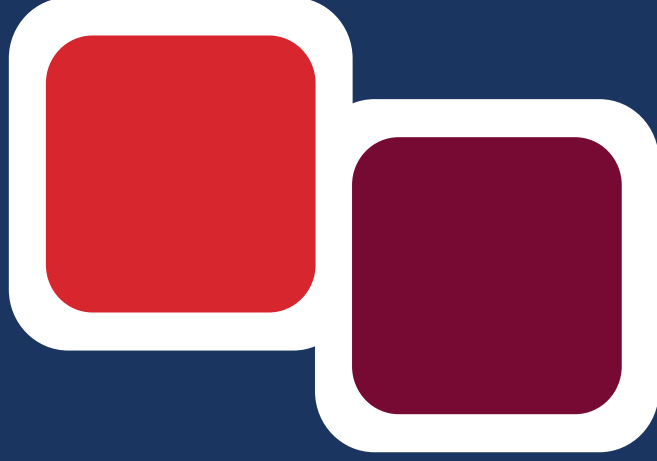
İletişim

0216 422 00 22

www.enstitososyal.org

info@enstitososyal.org

Dünyadan Araştırma Gündemi, eğitim ve toplum bilimleri alanlarında akademik seçki sunan ücretsiz bir yayındır.

■ ■ ARALIK 2024 | Aylık

DÜNYADAN

Araştırma Gündemi

EĞİTİM

ARAŞTIRMALARI

JOURNAL OF EDUCATIONAL CHANGE

Journal of Educational Change, eğitimde dönüşüme dair önemli bilimsel çalışmaları sunan, uluslararası hakemli bir akademik dergidir. Yılda dört sayı yayımlanan *Journal of Educational Change*, Social Sciences Citation Index (SSCI) gibi önde gelen dizinlerde yer almaktadır. Dergi, eğitim inovasyonu, reform ve yeniden yapılandırma, okul geliştirme, kültür inşası, denetim, okul incelemesi ve değişim yönetimi gibi konuları ele alır. Ayrıca, bireylerin değişime direnç göstermelerinin nedenlerini ve bu direncin anlamını inceler. Dergi, nicel ile nitel yaklaşımlar, doküman çalışmaları, eylem araştırmaları ve kavramsal geliştirme gibi geniş bir metodolojik yelpazeden çalışmaları kabul eder. Eğitim yöneticileri, öğretmen liderleri, danışmanlar, eğitim araştırmacıları, personel geliştiricileri için vazgeçilmez bir kaynak olan dergi, eğitimde değişimin hem klasik hem de en yeni anlayışlarına kapsamlı bir bakış sunar.

1

OKULLARDA ÖRGÜTSEL BİLGİ GELİŞTİRME: KOLEKTİF KAPASİTE OLUŞTURMADA TEORİNİN VE TEORİLEŞTİRMENİN ROLÜ

DEVELOPING ORGANIZATIONAL KNOWLEDGE IN SCHOOLS: THE ROLE OF THEORY AND THEORIZING IN COLLECTIVE CAPACITY BUILDING

Okullarda örgütsel bilgi geliştirme, eğitimin niteliğini artırmak ve kolektif kapasite oluşturmak için kritik bir süreçtir. Örgütsel bilgi geliştirme, bireysel öğrenmenin kurumsal düzeyde bilgiye dönüştürülmesi ve uygulamalarda kendine yer bulabilmesini ifade ederken kolektif kapasite, eğitim sistemlerinin sürdürülebilir gelişimi için bireylerin ve ekiplerin ortak bilgi ve beceri düzeylerini artırmasını ifade eder. Bu çalışma, teori ve teorileştirme süreçlerinin okullarda örgütsel bilgi geliştirmedeki rolünü incelemektedir. Araştırmacılar, bireysel öğrenmelerin kurumsal düzeyde bilgiye dönüşümünü ele alırken, teorinin ve uygulamanın bütünleşik bir süreç olarak ele alınması gerektiğine dikkat çekmektedir.

AMAÇ

Bu çalışmanın amacı, okullarda teori ve teorileştirmenin örgütsel bilgi geliştirme süreçlerine olan katkısını anlamaktır. Araştırma, kolektif kapasite oluşturma çabalarını desteklemek için teorinin nasıl kullanılabileceğini ve bu süreçlerin hangi mekanizmalarla çalıştığını incelemeyi hedeflemektedir.

YÖNTEM

- **Araştırma Tasarımı:** Çalışma, Norveç'teki iki büyük ulusal eğitim reform programını incelemek için nitel bir vaka çalışması yöntemi kullanmıştır.
- **Veri Toplama:** Araştırmada, Norveç'teki iki geniş ölçekli eğitim reform programından elde edilen veriler incelenmiştir:
New Effort: Bireysel öğretmenlerin seçilerek konferans ve seminerlere katıldığı, seçilen öğretmenler tarafından bu bilgilerin okullara aktarımının hedeflendiği bir programdır.
Lower Secondary in Development: Tüm okul personelinin katılımını zorunlu kılan, okul temelli kolektif öğrenme süreçlerine odaklanan bir programdır.

Her iki programın değerlendirmeleri, öğretmenler, okul yöneticileri ve ilgili paydaşlarla yapılan anketler ve odak grup görüşmelerinden elde edilen bulgulara dayanmaktadır. Ayrıca, programların uygulama süreçlerini analiz eden resmî raporlardan yararlanılmıştır.

- **Analiz Yöntemi:**

Veriler, Kolb'un deneyimsel öğrenme döngüsü çerçevesinde analiz edilmiş ve okullarda bireysel öğrenmeden örgütsel bilgiye dönüşüm süreçleri incelenmiştir. Bu inceleme, üç teorik düzey (T3: Genel Teori, T2: İkinci Düzey Teori, T1: Pratikte Kullanılan Teori) üzerinden gerçekleştirilmiştir. İlişkilendirilmesini sağlamıştır.¹

TEMEL BULGULAR

1. Bireysel ve Örgütsel Bilgi Arasındaki Boşluk:

İki programda da bireysel düzeyde bilgi kazanımı sağlanmış olsa da, bu bilginin okullarda kolektif kapasiteye dönüşümünde ciddi sorunlar yaşanmıştır. *New Effort Programı*'nda, seçilen öğretmenlerin konferans ve seminerlerde edindikleri bilgiler genellikle bireysel düzeyde kalmış, okula yayılması için yeterli stratejiler oluşturulmamıştır. *Lower Secondary in Development Programı*'nda, tüm öğretmenlerin katılımı sağlanmış olsa da, öğretmenler arasında iş birliği ve ortak refleksiyon süreçleri yeterince etkin uygulanmamıştır.

2. Teorinin Pratiğe Dönüşüm Süreci:

Araştırmaya göre, teorik bilginin sınıf içi uygulamaya dönüşebilmesi için üç

seviyede teorik yaklaşımın (T3: Genel Teori, T2: Kapsamlı Refleksiyon Teorisi, T1: Pratikte Kullanılan Teori) birbiriyle etkileşim içinde olması gerekmektedir. Ancak pek çok okulda bu dönüşüm, bireysel çabalarla sınırlı kalmış, kolektif düzeyde bir bilgi paylaşımı ve iş birliği kültürü oluşturulamamıştır. Özellikle T3 (akademik teoriler) ve T1 (pratikte kullanılan bilgiler) arasında yeterli bir köprü kurulmadığı gözlemlenmiştir.

3. Okul İçi İş Birliği ve Kolektif Refleksiyonun Önemi:

Bazı okullarda ekipler arasında düzenli toplantılar yapılmış, öğretmenler ders öncesi makaleler okuyarak ortak bir terminoloji oluşturmuş ve sınıf içi gözlem sonuçlarını tartışmıştır. Bu okullarda, öğretmenlerin bireysel deneyimlerini paylaştıkları ve üzerinde tartıştıkları sistematik iş birliği süreçleri, başarılı sonuçların anahtarı olarak görülmüştür. Buna karşın, iş birliğine yönelik yapıların eksik olduğu okullarda, öğretmenler yeni bilgiyi bireysel düzeyde tutmuş, bu da örgütsel bilgi oluşumunu engellemiştir.

4. Liderlik ve Yönetimin Rolü:

Müdahale, katılımcıların geri bildirim süreçlerindeki yaygın yanlış yaklaşımları azaltmada kısmi bir başarı sağlamıştır. Örneğin, yüzeysel övgü ve genel ifadelerin etkisiz olduğu aktarılmasına rağmen, bu tür ifadelerin geri bildirimlerde kullanılmaya devam ettiği gözlenmiştir. Bu durum, yanlış anlamaların giderilmesi için müdahalelerin daha fazla tekrarlanması ve spesifik hedeflere odaklanması gerektiğini göstermektedir.

5. Eğitim Programlarının Yetersizliği:

Eğitim programlarının çoğu, bireysel

¹ Erich Weniger kademeli teori kavramının erken dönem savunucularındandır ve teori ile pratik arasındaki ilişkiyi farklı teori dereceleri olarak ifade etmiştir:

Genel Teori (T3): Teorisyenlerin ve araştırmacıların ürettiği, soyut teoriyi ifade eder.

İkinci Düzey Teori (T2): Bir kişinin sahip olduğu ve formüle edilebilen inançları ifade eder.

Birinci Düzey/Pratikte Kullanılan Teori (T1): İnsanların davranışlarında gizli olan teoriyi ifade eder.

beceri geliştirmeye odaklanmış ancak bu bilgiler örgütsel değişimi desteklemek için sistematik olarak kullanılamamıştır. Bazı okullarda eğitime katılan öğretmenlerin, öğrendiklerini diğer öğretmenlerle paylaşmadığı veya bu paylaşımı kolaylaştıracak bir sistemin olmadığı gözlemlenmiştir. Programların “yerel bağlam” ihtiyaçlarını karşılamada eksik kaldığı ve okulların özgün gereksinimlerine uygun esnek yaklaşımlar geliştirmedeği vurgulanmıştır.

6. Kültürel ve Yapısal Engeller:

Okulların mevcut kültür ve yapılarının, yeni bilgiyi kabul etmede ve uygulamada direnç oluşturduğu saptanmıştır. Özellikle, öğretmenlerin uzun süredir alışık oldukları yöntemleri değiştirme konusunda zorlandıkları ve kolektif kapasite oluşturmayı destekleyecek yeniliklere kapalı olabildikleri belirtilmiştir.

7. Başarının Belirleyici Faktörleri:

Kolektif planlama, sınıf içi uygulama gözlemleri, iş birliği süreçleri ve düzenli geri bildirim döngüleri gibi faktörler, okul gelişimi için kritik önemde bulunmuştur. Öğretmenlerin, bireysel ve kolektif öğrenme süreçlerini birleştirdiği durumlarda, öğrenci başarısının da arttığı gözlemlenmiştir.

SONUÇ

Araştırma, okullarda örgütsel bilgi geliştirme sürecinin, bireysel öğrenmeden kolektif kapasite oluşturma yoluyla sürdürülebilir hale gelebileceğini göstermektedir. Çalışma, temelde teori ve deneyim/ tecrübe tiranlığı arasında denge kurmanın önemine dikkat çekmektedir. Okullarda zaman zaman teorilere sıkı bir bağlılık görülmesinin

(teori tiranlığı) yerel bağlamın inceliklerinin kaçırılmasına sebebiyet verebildiğine dikkat çekilmiştir. Bununla birlikte deneyime, yerel bilgiye aşırı güven (deneyim/ tecrübe tiranlığı) de beraberinde yeniliklere açık olmamayı getirebilmektedir. Teorilerin etkili bir şekilde yerel bilgiye ve uygulamaya entegre edilmesi, kurumlarda kapasitenin gelişmesine katkı sağlayarak hem bireysel hem de kurumsal düzeyde öğrenmeyi destekleyebilir. Yazarlar çalışmada şu önerilerde bulunmaktadır:

- **Teorilerin Test Edilmesi:**

Teorilerin yerel bağlamlarda test edilmesi ve uygulamayla etkileşimine göre dönüştürülmesi.

- **Kolektif Refleksiyon:**

Öğretmenlerin bilgi paylaşımı ve ortak değerlendirme süreçlerine katılımı teşvik edilmelidir.

- **Liderlik Eğitimi:**

Okul yöneticilerinin, teori ve uygulama arasındaki köprüyü kurabilmesi için liderlik eğitimi alması gereklidir.

- **Kültürel Dönüşüm:**

Okullar, mevcut uygulamaları sorgulayan yeniliklere açık bir kültür geliştirmelidir.

Sonuç olarak, teori ve pratik arasındaki ilişkiyi bir süreç olarak ele alan **T Modeli**, bireysel ve örgütsel bilgi üretim süreçlerinin daha etkili yönetilmesi için bir rehber olarak önerilmektedir.

2 OKUL YÖNETİCİLERİNİN BEKLENMEDİK BİR KRİZ SIRASINDA ALDIĞI KRİZ YÖNETİMİ ÖNLEMLERİNİN İNCELENMESİ: COVID-19 VAKASI

EXPLORING CRISIS MANAGEMENT MEASURES TAKEN BY SCHOOL LEADERS
AT THE UNPREDICTABLE CRISIS-CASE COVID-19

Kriz yönetimi, beklenmedik durumlarda organizasyonların temel işlevlerini korumasını sağlamak amacıyla alınan stratejik ve operasyonel önlemler bütünüdür. Okullar, hem öğrenciler için bir öğrenme ve gelişim alanı hem de personel için bir çalışma ortamı olarak işlev görür. Bu nedenle, krizlere karşı hazırlıklı olmak ve etkili kriz yönetimi stratejileri geliştirmek, okullarda güvenliğin sağlanması için hayati önem taşır. Ancak, çoğu okul genellikle bu tür durumlara karşı tam anlamıyla hazırlıklı değildir ve hazırlıklar genellikle belirli tehditlere odaklanır. COVID-19 pandemisi, okullarda fiziksel, psikolojik, sosyal ve pedagojik güvenliği tehdit eden eşsiz bir kriz olarak ortaya çıkmıştır. Okul yöneticilerinin, kriz anında organizasyonun temel işlevlerini sürdürmesi, öğretmenleri ve öğrencileri desteklemesi, aynı zamanda paydaşlarla etkili iletişim kurması beklenir. Kriz yönetimi, yöneticilerin yalnızca operasyonel kararlar almasını değil, aynı zamanda topluluğun moralini yüksek tutmak ve dayanıklılığı artırmak için insani ve etik bir liderlik sergilemesini de kapsar. Bu çalışma, COVID-19 krizinin ilk dönemlerinde okul yöneticilerinin aldığı kriz yönetimi önlemlerini incelemeyi amaçlamaktadır.

Amaç

Bu çalışma, COVID-19 pandemisi sırasında okul yöneticilerinin bütüncül okul güvenliğini sağlamak amacıyla geliştirdiği kriz yönetimi stratejilerini ve bu süreçte karşılaştıkları stres faktörlerini incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, yöneticilerin uygulamalarını anlamayı ve gelecekteki krizlere yönelik daha etkili liderlik stratejileri geliştirilmesine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Yöntem

- **Araştırma Türü**
Çalışma, bir anlatı inceleme (*narrative review*) yöntemiyle yürütülmüştür. Bu yöntem, ilgili literatürü sistematik olmayan bir şekilde tarayıp özetlemeyi amaçlar.
- **Veri Toplama:**
2020'nin sonbaharından 2021'in baharına kadar COVID-19'un ilk aşamalarında yapılan 10 araştırmadan elde edilen veriler analiz edilmiştir.
- **Analiz:**
Elde edilen veriler tematik olarak sınıflandırılmış ve okul yöneticilerinin dört ana alandaki önlemleri

incelenmiştir: örgütü yönetmek, öğretmenlerin çalışma kapasitesini sürdürmek, öğrencileri desteklemek ve paydaşlarla etkileşim.

Temel Bulgular

1. Okulun Yönetimi:

- **İletişim:** Okul yöneticilerinin en önemli kriz yönetimi becerilerinden biri olarak öne çıkmıştır. Şeffaf ve açık bir iletişim, öğretmenler, öğrenciler ve dış paydaşlarla güçlü bir bağ kurmayı sağlamıştır. İletişim kurmada önemli bir araç olmuştur.
- **Birlik/Aidiyet Duygusu:** Topluluk içinde bir aidiyet duygusu yaratma, yöneticilerin dayanıklılığı artırmak için kullandığı yöntemlerden biri olmuştur.
- **Görev Paylaşımı:** Yöneticiler, öğretmenlerin bilgi ve uzmanlıklarını karar alma süreçlerine dâhil ederek sorumlulukları paylaşmış ve liderlik yapılarını düzleştirmiştir.
- **Eşitlik Temelli Yaklaşımlar:** İnternet erişimi veya yemek desteği gibi, kaynaklara erişimde yaşanan eşitsizlikleri gidermek adına aktif müdahalelerde bulunulmuştur.

2. Öğretmenlerin Çalışma Kapasitesinin Sürdürülmesi:

- **Duygusal Destek:** Öğretmenlerin mental sağlıkları ve iş-yaşam dengesi, yöneticilerin ana endişeleri arasında yer almıştır. Okul yöneticileri, öğretmenlere duygusal destek sağlamak için pastoral bakım ve danışmanlık gibi dış kaynaklara başvurmuştur.

- **Profesyonel Rehberlik:** Çevrim içi eğitime geçiş, öğretmenlerin iş yükünü artırmış ve yöneticilerden daha fazla profesyonel rehberlik talep edilmiştir.

3. Öğrencilerin Desteklenmesi:

- **Duygusal Destek:** Öğrencilerin sosyal izolasyon ve akademik destek eksikliği nedeniyle yaşadığı duygusal zorluklar, yöneticilerin öncelikli odak noktası olmuştur. Yöneticiler, öğrencilerin refahını eğitime kıyasla daha yüksek bir öncelik olarak görmüştür.
- **Akademik Destek:** Özellikle düşük sosyoekonomik durumdaki öğrenciler için cihaz ve internet erişimi sağlamaya yönelik çabalar önemli bir yöneticilik görevi olmuştur.

4. Paydaşlarla Etkileşim:

- **Aileler ve Toplumla İş Birliği:** Kriz, okullar ve aileler arasında daha yakın iş birliğini teşvik etmiştir. Ancak, paydaşlardan gelen belirsizlik kaynaklı talepler, yöneticiler üzerinde baskı oluşturmuştur.
- **Dış İletişim ve İş Birliği:** Yöneticiler, diğer okul yöneticileri ve kurumlarla resmi ve gayriresmi iş birlikleri yapmaya çalışmışlardır.

Sonuç

COVID-19 krizi, okul yöneticilerinin kriz yönetimi konusundaki rollerini ve becerilerini ön plana çıkarmıştır. Araştırma şu önemli sonuçları vurgulamaktadır:

- **Bütüncül Güvenlik Yaklaşımı:**

Kriz durumlarında fiziksel güvenlik önlemlerinin yanı sıra, psikolojik, sosyal ve pedagojik güvenlik de eşit derecede dikkate alınmalıdır.

- **İletişim ve Dayanıklılık:**

Sürekli iletişim ve topluluk içinde dayanıklılığı teşvik eden yaklaşımlar, kriz dönemlerinde temel önlemler olmuştur.

- **Krizlere Hazırlık:**

Gelecekteki krizler için, proaktif güvenlik yönetimi planları geliştirilmelidir. Tüm güvenlik boyutları dikkate alınmalı ve yöneticilerin görevleri net bir şekilde tanımlanmalıdır.

Bu çalışma, kriz yönetimi süreçlerinin okul yöneticiliği bağlamında nasıl geliştirilebileceğine dair değerli bilgiler sunmaktadır. Okul güvenliği için daha geniş kapsamlı stratejiler ve liderlik eğitimi gerekliliği öne çıkmaktadır.

“KONFOR ALANIMDAN DIŞARI İTİLDİM VE SONUÇ OLARAK BÜYÜDÜM”: PANDEMİ SÜRESİNCE ÖĞRETMENLERİN MESLEKİ ÖĞRENİMİ VE İNOVASYONU

“I HAVE BEEN PUSHED OUTSIDE OF MY COMFORT ZONE AND HAVE GROWN AS A RESULT”: TEACHER PROFESSIONAL LEARNING AND INNOVATION DURING THE PANDEMIC

COVID-19 pandemisi, eğitim sistemlerinde benzeri görülmemiş bir dönüşüme yol açarak öğretmenlerin profesyonel yaşamlarını derinden etkilemiştir. Öğretmenler, fiziksel sınıflardan çevrim içi platformlara ani bir geçiş yapmak zorunda kalmış ve bu süreçte yoğun iş yükü, teknolojik yetersizlikler ve öğrencilerle etkili bir şekilde bağ kurma güçlükleri gibi çeşitli zorluklarla karşılaşmıştır. Bu durum, öğretmenlerin mental sağlıklarını olumsuz etkilerken aynı zamanda eğitimde eşitsizliklerin derinleşmesine yol açmıştır. Bununla birlikte, bu kriz, öğretmenler için yalnızca zorluklar değil, aynı zamanda yenilik ve öğrenme açısından önemli fırsatlar da sunmaktadır. Bu süreç, öğretmenlerin pedagojik uygulamalarını yeniden değerlendirmeleri ve öğrenci katılımını artırmak için yeni stratejiler geliştirmeleri gerektiğini ortaya koymaktadır. Çalışma, pandemi sürecinde öğretmenlerin yaşadığı bu dönüşümün derinlemesine anlaşılmasını sağlayarak, gelecekteki krizlerde eğitim sistemlerini daha dayanıklı hale getirecek önerilere katkı sunmayı amaçlamaktadır.

Amaç

Bu çalışma, COVID-19 pandemisi sırasında öğretmenlerin profesyonel büyüme ve yenilik fırsatlarını nasıl algıladıklarını, bu algıdaki değişikliklerin hangi faktörlerle açıklanabileceğini ve pandemi sürecinde kazanılan deneyimlerin uzun vadede nasıl değerlendirilebileceğini anlamayı amaçlamaktadır.

Yöntem

Katılımcılar:

- Çalışma, Kaliforniya'daki iki farklı bölgeden 276 ilkokul öğretmenini kapsamaktadır. Bölge farklılıkları, sosyoekonomik ve etnik çeşitlilik sağlamak amacıyla dikkate alınmıştır.

Veri Toplama:

- Çevrim içi anketler aracılığıyla hem kapalı uçlu hem de açık uçlu sorular sorulmuştur. Anketler, öğretmenlerin pandemi dönemindeki profesyonel deneyimlerini, teknolojiyi kullanma becerilerini ve algılarını ölçmeyi hedeflemiştir.

Analiz:

- Nicel analiz için betimsel istatistikler ve regresyon modelleri kullanılmış, nitel analizde ise açık uçlu soruların içerik analizi yapılmıştır.

Temel Bulgular

1. Mesleki Gelişim Fırsatları:

Pandemi süreci, öğretmenler için dijital becerilerini geliştirme ve pedagojik yaklaşımlarını yeniden değerlendirme açısından önemli fırsatlar sunmuştur. Çevrimiçi eğitime geçiş, dijital araç ve platformlara hakimiyet kazanmayı zorunlu hale getirmiş, bu durum öğretmenlerin teknolojiyi etkili bir şekilde kullanabilme becerilerini artırmıştır. Aynı zamanda, öğretmenler pedagojik esnekliklerini geliştirerek farklı öğrenci ihtiyaçlarına yönelik yenilikçi ve uyarlanabilir stratejiler geliştirmiştir. Teknoloji entegrasyonu, yalnızca ders materyalleri sağlama değil, aynı zamanda öğrenci katılımını artırma ve müfredat hedeflerini yeniden değerlendirme gibi alanlarda da yenilikçi uygulamalara olanak tanımıştır. Öğretmenler yalnızca sınıf içinde değil, ailelerle etkileşim kurmak için de teknoloji aracılığı ile yeni fırsatlar keşfettiklerini ifade etmiştir. Süreç, yalnızca bireysel değil, kolektif öğrenmeyi de teşvik etmiş, meslektaş dayanışması ve bilgi paylaşımı sayesinde öğretmenlerin destek mekanizmalarına erişimini kolaylaştırmıştır. Çevrim içi öğretmen toplulukları, fikir alışverişini ve pedagojik yenilikleri hızlandıran bir platform sağlamıştır.

2. Zorluklar ve Maliyetler:

Öğretmenlerin çoğu, pandemi döneminde mesleki gelişim fırsatlarını olumlu bir şekilde tanımlamış olsa da, bu büyümenin zihinsel sağlık ve aile yaşamı üzerinde maliyetleri olduğu belirtilmiştir. Öğretmenler teknolojik ve pedagojik adaptasyon sürecinde zorluklar yaşadığı, uygulamalarını yeni çevrim içi ortama uyarlamakta güçlük çektiğini belirtmiştir. Bunun yanında gereken yeni görevlerin

artması öğretmenlerde artan iş yükü ile birlikte stresi ve tükenmişlik hissini artırmıştır. Karşılaşılan önemli bir diğer zorluk ise öğrencilerin teknolojiye erişim imkânı noktasında karşılaşılan eşitsizlikler olarak belirtilmiştir.

3. Mesleki Gelişimi Açıklayan Faktörler:

Öğretmenlerin pandemi sürecinde algıladıkları fırsatlar, kaynaklara erişim, kurumsal destek, sosyoekonomik ve bölgesel farklılıklar gibi faktörlere bağlı olarak değişkenlik göstermiştir. Teknoloji ve eğitim materyallerine kolay erişim, dijital dönüşümü benimsemeyi kolaylaştırırken kaynak eksikliği olan bölgelerde öğretmenler daha fazla zorluk yaşamıştır. Teknolojik bilgi ve içerik bilgisi yüksek olan öğretmenler, pandemi sürecini daha olumlu bir öğrenme deneyimi olarak değerlendirmiştir. Okul yöneticilerinin sağladığı destek ve rehberlik, öğretmenlerin pedagojik uygulamalarını yeniden şekillendirme sürecinde önemli bir rol oynamıştır. Bunun yanında, sosyoekonomik ve bölgesel eşitsizlikler, öğretmenlerin deneyimlerini çeşitlendirmiş ve dezavantajlı bölgelerdeki öğretmenler için süreci daha karmaşık hale getirmiştir. Ayrıca, bireysel tutumlar ve dayanıklılık seviyeleri, öğretmenlerin bu süreci fırsata çevirme potansiyellerinde belirleyici olmuştur. Esnek ve dayanıklı öğretmenler, kriz döneminin getirdiği zorlukları aşmada ve yenilikçi yaklaşımlar geliştirmede daha başarılı olmuştur.

Sonuç

Bu araştırma, pandeminin öğrenmeye dair belli kısıtlılıkların yanında öğretmenlerin mesleki büyümesi ve yenilikçiliği için beklenmedik fırsatlar sunduğuna dikkat çekmiştir. Çalışma, teknoloji entegrasyonunun, eğitimi desteklemek için kazanılan yeni becerilerin uzun vadeli etkilerinin ve okulların öğretmenlerle daha fazla iş birliği sağlamasının bu dönemin önemli kazanımları olarak görülebileceğini vurgulamıştır.

- **Teknoloji Entegrasyonu:**

Öğretmenler, teknolojiyi hem pedagojik hem de pratik yönleriyle daha verimli kullanmayı öğrenmiştir.

- **Uzun Vadeli Etkiler:**

Pandemi sırasında kazanılan beceriler ve yöntemler, yüz yüze eğitimin geri dönmesiyle de öğretmenlerin uygulamalarını geliştirmeye devam etme imkânı bulunmaktadır.

- **Destek ve İş Birliği:**

Okul ve bölge yöneticilerinin kriz süresince öğretmenlere daha fazla destek sağlaması, gelecekte benzer krizlerde büyüme ve yenilik için daha fazla fırsat yaratabilir.

Araştırma, bu sonuçlara dayanarak eğitim yöneticilerine ve politika yapıcılara, öğretmenlerin mesleki büyümesini desteklemek için iş birliği ve teknoloji kullanımını teşvik eden uzun vadeli stratejiler geliştirme konusunda öneriler sunmaktadır.

4 OKUL İYİLEŞTİRMEDE YENİ BİR BOYUT: ZORLUKLARLA KARŞI KARŞIYA OLAN BİR OKULDA KOLEKTİF EYLEMLİLİK İÇİN MÜCADELE

SCHOOL IMPROVEMENT AT THE NEXT LEVEL OF WORK: THE STRUGGLE FOR COLLECTIVE AGENCY IN A SCHOOL FACING ADVERSITY

Makale, zorlu koşullarda bulunan kulların iyileştirilmesinde kolektif eylemlilik (topluluk içindeki bireylerin birlikte sorun çözme kapasitesi) önemine odaklanmaktadır. Kolektif eylemlilik, okullarda karşılaşılan yapısal eşitsizlikler, kaynak eksiklikleri ve öğretmenler arası iş birliği eksikliği gibi olumsuzluklara rağmen gelişme gösterebilmek için kritik bir unsurdur. Yoksulluk, ırksal ayrımcılık ve kronik kaynak sıkıntısı içinde bulunan okullar, öğretmenler ve yöneticiler için ciddi zorluklar yaratmaktadır. Bu bağlamda, okulların sadece dış yardım ile değil, kendi içsel kaynaklarını kullanarak gelişim göstermesi gerektiği vurgulanmaktadır. Çalışma, bu süreçte ortaya çıkan olumlu ve olumsuz dinamikleri anlamak için kolektif eylemliliğin nasıl geliştiğini ve nasıl kısıtlandığını incelemektedir.

Amaç

Bu araştırmanın temel amacı, olumsuz koşullarda çalışan eğitimci gruplarında kolektif eylemliliğin nasıl geliştirildiğini ve hangi faktörlerle kısıtlandığını anlamaktır. Çalışma, bu bağlamda grup gelişim süreçlerini ve kolektif eylemliliğin oluşumunda etkili olan temel dinamikleri incelemeyi hedeflemektedir.

Yöntem

Araştırma Tasarımı:

- Çalışma, Kaliforniya'daki bir ortaokulda bir yıllık bir süreçte gerçekleştirilen nitel bir vaka çalışmasıdır. Araştırmacı, okul liderlik ekibi ve çeşitli çalışma grupları ile katılımcı gözlem yöntemi kullanmıştır.

Veri Toplama:

- 70 saatlik gözlem, 50'den fazla derinlemesine görüşme ve toplantı kayıtlarından oluşan kapsamlı bir veri seti oluşturulmuştur. Araştırmacı aynı zamanda okul yönetimi ve İngilizce departmanı gibi çalışma gruplarına katılarak gözlemler yapmıştır.

Analiz:

- Toplanan veriler, grup gelişimi ve iş ekipleri literatüründen yararlanılarak tematik analiz yöntemleriyle incelenmiştir. Kritik epizotlar (kolektif ajansın en yüksek ve en düşük olduğu anlar) belirlenmiş ve bu epizotlar üzerinden süreçler analiz edilmiştir.

Temel Bulgular

1. Zorluklar ve Engeller:

- **Savunmacılık ve Sorumluluktan Kaçınma:**

Katılımcılar, sorunları çözme yerine hataları dış etkenlere veya diğer grup üyelerine yükleme eğiliminde olmuşlardır. Özellikle yönetici grubu ve İngilizce departmanı, girişim eksikliği ve birbirini suçlama eğilimi göstermiştir.

- **Çatışmalar:**

Grup üyeleri arasında iletişim eksikliği ve suçlamalar öne çıkmıştır. Çatışmalar, bireysel ilişkilerden ziyade grubun genel işleyişini olumsuz etkilemiştir.

- **Çaresizlik ve Yetersizlik Algısı:**

Zorlayıcı koşullar, grup üyelerinde işlerin düzelmeyeceği inancını doğurmuş, bu da grupların harekete geçme kapasitesini sınırlamıştır. Özellikle, kaynak eksikliği gibi dış faktörlerin yoğun olduğu durumlarda bu çaresizlik daha belirgin hâle gelmiştir.

2. Kolektif Eylemliliği Destekleyen Süreçler:

- **Girişim ve İnisiyatif Alma:**

Grup üyelerinden birinin problemleri çözmek için inisiyatif alması kolektif eylemliliği artırmıştır. İngilizce departmanı ve yönetici grubuna göre gönüllü öğretmenler/çalışanlardan oluşan Hub grubu inisiyatif almayı daha çok teşvik eden bir ortam oluşturmuştur.

- **Yönetilebilir ve Küçük Ölçekli Görevler:**

Gruplar, büyük sorunlarla başa çıkmak yerine, daha küçük ve somut hedeflere odaklandığında daha etkili olmuştur. Karmaşık problemlerin basitleştirilmesi,

grupların başarı hissi yaşamasını sağlamıştır.

- **Grup Onayı:**

Üyelerin birbirini takdir etmesi ve olumlu geri bildirimlerde bulunması motivasyonu artırmıştır.

3. Kolektif Eylemliliğin Sürdürülebilirliği:

- **Geçici Başarılar:**

Gruplar, başlangıçta küçük ölçekli hedeflerde eylemlilikle ilgili başarı sağlasa da, bu başarılar genellikle daha büyük ve karmaşık sorunları çözmek için sürdürülebilir olmamıştır.

- **Dışsal Faktörler:**

Sosyoekonomik zorluklar ve kaynak eksikliği, kolektif eylemliliğin gelişimini sınırlayan temel dışsal faktörler olarak öne çıkmıştır. Bu faktörler, grupların sürdürülebilir bir iş birliği geliştirme kapasitelerini olumsuz yönde etkilemiştir.

- **İçsel Dinamiklerin Belirleyiciliği:**

Grup içi güven, iletişim ve iş birliği eksikliği, kolektif eylemliliğin uzun vadeli etkilerini sınırlamıştır.

Sonuç

Araştırma, kolektif eylemliliğin zorlu koşullarda genellikle kırılğan bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Kolektif eylemliliğin oluşumunu destekleyen unsurlar (inisiyatif alma, basit hedeflere odaklanma, pozitif geri bildirim) zaman zaman etkili olsa da, bu süreçler sık sık dışsal faktörler ve grup içi çatışmalar nedeniyle kesintiye uğramaktadır. Çaresizlik hissi, grupların başarıya ulaşmasını engelleyen önemli bir faktör olarak öne çıkmaktadır.

düşünceye ilham değişime yön

Bu bulgular, literatürdeki kolektif eylemliliğin sürdürülebilirliği üzerine yapılan önceki çalışmalarla uyumludur ve özellikle kaynak kısıtlılıklarının bu süreci zorlaştırdığını göstermektedir. Araştırma bu noktada aşağıdaki önerileri sunmaktadır.

- **Eğitim Yöneticileri:**

Yöneticilerin, grup üyelerinin güçlü yönlerini destekleyen ve açık bir iletişim ortamı sağlayan liderlik tarzları benimsemesi önerilmektedir.

- **Destekleyici Yapılar:**

Okullarda, öğretmenlerin karşılaştıkları karmaşık problemleri ele alabilecekleri iş birlikçi öğrenme toplulukları oluşturulmalıdır.

- **Zorlukları Dönüştürme:**

Zorluklar, iş birliği ve dayanışma fırsatlarına dönüştürülmelidir.

Sonuç olarak, kolektif eylemliliğin zorlu koşullarda geliştirilmesinin karmaşık bir süreç olduğu, ancak bu sürecin etkili stratejiler ve politikalarla desteklenmesi durumunda başarılı olabileceği sonucuna varılmaktadır. Araştırma, okullarda sürdürülebilir gelişim için kolektif eylemliliği temel alan bir yaklaşımın benimsenmesi gerektiğini vurgulamaktadır.

TOPLUM

ARAŞTIRMALARI

AMERICAN ECONOMIC REVIEW (AER)

American Economic Review (AER), ekonomi biliminin tüm alanlarını kapsayan güncel, teorik ve ampirik araştırmaları yayımlayan, alanında lider ve saygın bir akademik dergidir. Ekonomi dünyasının en prestijli yayınlarından biri olan AER, geniş bir okur kitlesine hitap ederek, ekonomik teorilerin ve araştırma bulgularının anlaşılmasına yönelik güçlü bir akademik zemin oluşturur. AER, mikroekonomi, makroekonomi, uluslararası ekonomi, kalkınma, finans, emek piyasaları ve kamu ekonomisi gibi geniş kapsamlı konuları ele alarak, ekonomik sistemlerin işleyişini anlamaya yönelik kapsamlı analizler sunar. Dergide yayımlanan makaleler, sadece ekonomi teorisine katkıda bulunmakla kalmaz, aynı zamanda politika yapıcılar ve uygulayıcılar için yol gösterici öneriler de sunar. Belirli bir ideoloji, metodoloji veya coğrafi odakla sınırlı olmayan AER, küresel ölçekte ekonomiyle ilgili önemli sorunlara odaklanır ve farklı ekonomik sistemlerin dinamiklerini inceler. Dergi, disiplinlerarası katkılara da açık bir platform sağlayarak ekonomi biliminin sosyal bilimlerle kesişim noktalarını zenginleştirir. Her sayıda, belirli bir tema ile sınırlı kalmaksızın, çeşitli ekonomik sorunları ele alan ve derinlemesine analizlere dayanan makaleler sunulmaktadır.

1 İSTIKRARLI EVLİLİKLERDE HANEHALKI TÜKETİMİ

HOUSEHOLD CONSUMPTION WHEN THE MARRIAGE IS STABLE

Evliliklerin hanehalkı tüketimi üzerindeki etkilerini ele alan Laurens Cherchye, Thomas Demuynck, Bram De Rock ve Frederic Vermeulen'in bu çalışması, evlilik istikrarının ekonomik kararlar üzerindeki rolüne dair kapsamlı bir değerlendirme sunmaktadır. Makale, istikrarlı evliliklerde hanehalkı tüketiminin verimliliğini ve bireylerin tercihlerini yansıtan yapısal bir çerçeve geliştirmektedir. Yazarlar, evlilik içindeki paylaşım kurallarını minimal varsayımlar altında tanımlayarak bireylerin ekonomik tercihlerinin nasıl ortak bir dengeye ulaştığını analiz etmektedir. Çalışma, hanehalkı karar alma süreçlerini anlamak için test edilebilir koşullar sunmakta ve bireysel tercihler arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurmaktadır. Hollanda hanehalkı verileri üzerinden yapılan uygulamalar, teorik sonuçların pratikteki geçerliliğini ortaya koyarak bu çerçevenin ampirik analize katkı sağladığını göstermektedir. Makale, hanehalkı tüketim davranışlarını ve bireyler arasındaki ekonomik etkileşimleri inceleyen araştırmacılar için önemli bir kaynak oluşturmakta, politika yapıcılar için ise evliliklerin ekonomik dinamiklerini daha iyi anlamalarına yönelik stratejik öneriler sunmaktadır. Bu yönüyle çalışma, hanehalkı ekonomisi literatürüne

teorik ve uygulamalı düzeyde özgün bir katkı sağlamaktadır.

Amaç

Bu makale, istikrarlı evliliklerde hanehalkı tüketim kararlarının bireylerin ekonomik tercihlerini nasıl yansıttığını incelemeyi amaçlamaktadır. Yazarlar, evlilik içi paylaşım kurallarını ve tüketim verimliliğini analiz ederek hanehalkı davranışlarını açıklayan bir çerçeve sunmaktadır.

Yöntem

Metodoloji:

Bu çalışma, istikrarlı evliliklerde hanehalkı tüketim kararlarını incelemek için yapısal bir ekonomik model kullanmaktadır. Yazarlar, evliliklerin istikrarlı olduğu varsayımı altında bireylerin tercihlerini ve hanehalkı tüketim davranışlarını test edilebilir koşullar çerçevesinde analiz etmektedir. Yazarlar evlilik içi paylaşım kurallarını minimal varsayımlarla tanımlayarak bireylerin ekonomik karar alma süreçlerini açıklamayı amaçlamışlardır.

Veri Toplama:

Araştırmada, Hollanda'ya ait mikro düzeyde hanehalkı verileri kullanılmıştır.

düşünceye ilham değişime yön

Bu veriler, bireylerin tüketim tercihleri, gelirleri ve diğer sosyo ekonomik özelliklerini içermekte ve istikrarlı evliliklerde bireysel tercihler arasındaki ilişkileri analiz etmeye olanak sağlamaktadır.

Veri Analizi:

Veriler, yapısal modelleme ve ampirik yöntemler kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma, hanehalkı tüketim verilerini bireysel tercihlerle ilişkilendirerek evlilik içi paylaşım kurallarını ve tüketim verimliliğini test etmektedir. Ayrıca, modelin uygulanabilirliği farklı senaryolar altında test edilerek sonuçların tutarlılığı değerlendirilmiştir.

Temel Bulgular

Araştırmacıların temel bulgularına göre, evlilik istikrarı hanehalkı tüketiminde bireylerin ekonomik tercihlerini yansıtan verimli bir yapı oluşturmaktadır. Bulgular şu başlıklar altında ayrıntılandırılmaktadır:

- **Hanehalkı Tüketiminde Verimlilik:** Evliliklerin istikrarlı olduğu durumlarda hanehalkı tüketim kararlarının verimliliği artmaktadır. Bireylerin tüketim ve kaynak kullanımı tercihleri, evlilik içi iş birliği sayesinde optimize edilmektedir. Bu verimlilik, hane içi kaynakların bireysel tercihlere uygun olarak tahsis edilmesini ve refah seviyesinin artırılmasını sağlamaktadır.
- **Paylaşım Kurallarının Tanımlanabilirliği:** Araştırma, bireyler arasındaki tüketim paylarının nasıl belirlendiğini açıklamak için "paylaşım kuralları" kavramını geliştirmektedir. Minimal varsayımlar altında test edilebilir koşullar sunan bu çerçeve, bireylerin farklı tercihlere sahip olmasına rağmen dengeye ulaşan tüketim kararlarını ölçülebilir hâle getirmektedir.

Bu bulgu, ev içi kararların sistematik ve rasyonel bir temele dayandığını ortaya koymaktadır.

- **Bireysel Tercihler ve Evlilik İçi Denge:** Bireylerin risk, zaman tercihi ve mal tüketimi gibi ekonomik davranışları, evlilik istikrarı çerçevesinde ortak bir denge noktasına ulaşmaktadır. Araştırma, evliliklerin bu tercihler arasında denge sağlayarak bireysel refahı nasıl maksimize ettiğini göstermektedir. Özellikle, bireylerin tüketim eğilimlerinin birbirini nasıl tamamladığı ve evliliklerin bu eğilimleri ne ölçüde dengelediği analiz edilmiştir.
- **Cinsiyet Rollerini ve Tüketim Kararları:** Araştırma, bireylerin cinsiyet temelli farklı tercihlerinin ev içi tüketim kararlarına nasıl yansıdığını incelemektedir. Evlilik istikrarı koşulunda, kadın ve erkeklerin farklı harcama kalemlerine yönelik tercihlerinin uyumlaştırıldığı görülmektedir. Bu durum, özellikle çocukların eğitimi, sağlık harcamaları ve geleceğe yönelik tasarruf kararlarında farklı cinsiyet tercihlerinin bir arada nasıl optimize edildiğini göstermektedir.
- **Eş Seçimi Dinamikleri:** Evliliklerin istikrarlı olmasını sağlayan temel faktörlerden biri de eş seçimi dinamikleridir. Araştırma, bireylerin eş seçerken ekonomik tercihlere dayalı bir uyumu ön planda tuttuğunu ve bu uyumun evlilik içi tüketim verimliliğini artırdığını vurgulamaktadır. Bu bulgu, bireylerin uzun vadeli ekonomik faydalarını göz önünde bulundurarak evlilik kararları aldığını göstermektedir.
- **Ampirik Bulguların Tutarlılığı:** Hollanda mikro düzey hanehalkı verileri üzerinde yapılan analizler, geliştirilen teorik modelin ampirik olarak geçerli

olduğunu doğrulamaktadır. Veriler, hanehalkı tüketim kararlarının bireylerin tercihlerine uygun olarak şekillendiğini ve evlilik istikrarının bu süreçte belirleyici bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Özellikle, farklı gelir seviyeleri ve sosyoekonomik gruplarda elde edilen bulguların tutarlı olduğu gösterilmiştir.

- **Refah Düzeyi Üzerindeki Etkiler:**

Araştırma, evlilik içindeki paylaşım kurallarının bireylerin refah düzeyi üzerindeki etkilerini analiz ederek, hanehalkı tüketiminde verimli kaynak dağılımının toplumsal refaha katkı sunduğunu göstermektedir. Özellikle, çocuk sahibi olan ailelerde kaynakların eğitim, sağlık ve gelecek tasarrufları gibi alanlara yönlendirilmesinin bireysel ve kolektif refahı artırdığı vurgulanmaktadır.

Sonuç

Bu çalışmanın sonuçları, istikrarlı evliliklerin hanehalkı tüketim kararları üzerinde verimli ve dengeleyici bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Evlilik içi ekonomik kararlar, bireylerin bireysel tercihlerini yansıtırken, paylaşım kuralları çerçevesinde kaynakların optimal biçimde tahsis edilmesini sağlamaktadır. Araştırma, hanehalkı üyeleri arasındaki zaman, risk ve tüketim tercihlerinin istikrarlı evlilikler sayesinde uyumlu bir dengeye ulaştığını ortaya koymaktadır. Çalışma, cinsiyet rolleri ve bireysel tercihler gibi faktörlerin ev içi kaynak paylaşımında nasıl optimize edildiğini analiz etmiş; evlilik piyasası dinamiklerinin eş seçiminde ekonomik uyumu sağladığını ve bu durumun uzun vadeli refaha katkıda bulunduğunu göstermiştir. Hollanda mikro düzey hanehalkı verileri üzerinden elde edilen ampirik bulgular, teorik modelin geçerliliğini desteklemiş ve istikrarlı evliliklerin bireysel refahı artırma potansiyeline sahip olduğunu kanıtlamıştır. Sonuç olarak, bu çalışma,

evlilik istikrarının hanehalkı tüketimi üzerindeki ekonomik etkilerini açıklayan kapsamlı bir çerçeve sunmaktadır. İstikrarlı evliliklerin, bireylerin ekonomik davranışlarını optimize ederek hane refahını artırdığı ve toplumsal düzeyde sürdürülebilir faydalar sağladığı vurgulanmaktadır.

JOURNAL OF MARRIAGE AND FAMILY (JMF)

Journal of Marriage and Family (JMF), aile, evlilik ve yakın ilişkiler üzerine güncel ve kapsamlı kuramsal ve ampirik araştırmaları yayımlayan saygın bir akademik dergidir. Alanında öncü olan JMF, aile çalışmalarının disiplinlerarası doğasını yansıtarak, sosyoloji, psikoloji, ekonomi ve antropoloji gibi farklı bilim dallarından araştırmacıların katkılarını bir araya getirir. JMF, aile yapılarının, evlilik dinamiklerinin ve bireyler arası ilişkilerin değişen toplumsal bağlamlarda nasıl şekillendiğini ele alır. Dergide yayımlanan makaleler, teorik perspektifleri zenginleştirirken, araştırma bulgularını sosyal politika yapıcılar ve uygulayıcılar için anlamlı önerilere dönüştürme potansiyeli taşır. Coğrafi veya kültürel bir sınırla kendini kısıtlamayan JMF, küresel ölçekte aile yaşamını ve ilişkileri etkileyen meseleleri inceler. Dergi, aile çalışmaları alanında güçlü bir akademik zemin oluşturarak, ailelerin toplumsal değişimler karşısındaki dönüşümünü anlamaya yönelik önemli katkılar sağlar. Her sayı, farklı metodolojik yaklaşımlar ve geniş bir konu yelpazesi sunarak okuyuculara aile ve evlilik çalışmalarını çok yönlü bir perspektifle inceleme fırsatı sunar. JMF, akademisyenlerden politika yapıcılara kadar geniş bir kitleye hitap eden kapsamlı ve derinlemesine içerikleriyle, aile çalışmalarının gelişimine öncülük eden bir referans kaynağıdır.

2 “OTORİTEYİ UYGULAMAK”: ÜÇ NESİL BOYUNCA EBEVEYN OTORİTESİNİN HİKAYELERİ

“DOING AUTHORITY”: STORIES OF PARENTAL AUTHORITY ACROSS THREE GENERATIONS

Victoria de Leon Born ve Kristin Beate Vasbø'nun bu çalışması, üç kuşak boyunca ebeveyn otoritesinin nasıl inşa edildiğini ve uygulandığını inceleyen kapsamlı bir değerlendirme sunmaktadır. Makale, ebeveyn-çocuk ilişkilerinde otoritenin nasıl algılandığını, anlatılar ve pratikler üzerinden ele alarak kuşaklar arası aktarımını ve dönüşümünü analiz etmektedir. Yazarlar, otoritenin yalnızca bir güç ilişkisi olmadığını, aynı zamanda kültürel, sosyal ve tarihsel bağlarla şekillenen dinamik bir süreç olduğunu vurgulamaktadır. Çalışma, farklı kuşakların ebeveynlik deneyimlerini karşılaştırarak ebeveyn otoritesinin değişen normlar ve toplumsal yapılar doğrultusunda nasıl yeniden tanımlandığını tartışmaktadır. Özellikle modernleşme, cinsiyet rolleri ve bireyselleşme gibi faktörlerin ebeveyn otoritesi üzerindeki etkisi, aile içi ilişkiler üzerinden örneklendirilmektedir. Buna ek olarak, otoritenin süreklilik gösteren yönleri ele alınarak, toplumsal değerlerle nasıl iç içe geçtiği incelenmektedir. Sonuç olarak, makale ebeveyn otoritesinin kuşaklar boyunca nasıl şekillendiğini anlamak isteyenler için teorik ve ampirik açıdan zengin bir çerçeve sağlamaktadır.

Amaç

Bu makale, ebeveyn otoritesinin üç kuşak boyunca nasıl inşa edildiğini, uygulandığını ve dönüştüğünü incelemeyi amaçlamaktadır. Çalışma, otoritenin kültürel, sosyal ve tarihsel bağlamlarda nasıl şekillendiğini, bireyler arası ilişkiler ve anlatılar üzerinden analiz ederek kuşaklar arası süreklilik ve değişimi ortaya koymaktadır.

Yöntem

Metodoloji

Bu çalışma, ebeveyn otoritesinin üç kuşak boyunca nasıl inşa edildiğini ve uygulandığını incelemek amacıyla niteliksel bir araştırma metodolojisi kullanmıştır. Araştırma, ebeveyn-çocuk ilişkilerindeki otorite dinamiklerini anlamak için anlatı analizine dayalı bir yaklaşım benimsemiştir. Bu çerçevede, bireylerin kişisel deneyimlerinden yola çıkarak otorite kavramının kuşaklar arası dönüşümü incelenmiştir.

Veri Toplama:

Veriler, üç farklı kuşaktan bireylerle gerçekleştirilen derinlemesine görüşmeler aracılığıyla toplanmıştır. Katılımcılar, ebeveyn otoritesiyle ilgili deneyimlerini, algılarını ve gözlemlerini paylaşarak

düşünceye ilham değişime yön

çalışmanın veri setini oluşturmuştur. Görüşmeler, aile yapılarındaki tarihsel ve kültürel farklılıkları göz önünde bulundurarak çeşitlendirilmiş bir örneklem üzerinden gerçekleştirilmiştir.

Veri Analizi:

Toplanan veriler, tematik analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Görüşmelerden elde edilen anlatılar, ebeveyn otoritesinin inşası, aktarımı ve dönüşümü gibi tematik başlıklar altında sınıflandırılmıştır. Ayrıca, kuşaklar arası farklılıklar ve süreklilikler karşılaştırmalı bir perspektifle değerlendirilmiştir. Bu süreçte, bireysel anlatıların toplumsal ve kültürel bağlamlarla nasıl etkileşime geçtiği detaylı bir şekilde incelenmiştir.

Temel Bulgular

Araştırmacıların temel bulgularına göre, ebeveyn otoritesi üç kuşak boyunca değişim ve süreklilik gösteren dinamik bir yapıya sahiptir. Bulgular şu başlıklar altında ayrıntılandırılmaktadır:

- **Ebeveyn Otoritesinin Kuşaklar Arası Dönüşümü:**

Çalışma, ebeveyn otoritesinin üç kuşak boyunca toplumsal ve kültürel değişimlere bağlı olarak dönüşüm geçirdiğini ortaya koymaktadır. Geleneksel otorite anlayışı, eski kuşaklarda daha katı ve otoriter bir yapıya sahipken, sonraki kuşaklarda daha müzakereci ve eşitlikçi bir modele doğru evrilmiştir. Bu dönüşüm, modernleşme, bireyselleşme ve değişen toplumsal normların etkisiyle gerçekleşmiştir.

- **Otoritenin Uygulanma Biçimleri:**

Araştırma, ebeveyn otoritesinin yalnızca sözlü emirler ya da kurallar üzerinden değil, gündelik yaşam pratikleri ve örnek davranışlarla da aktarıldığını

göstermektedir. Ebeveynler, otoritelerini rol model olarak ya da dolaylı yollarla çocuklarına iletmekte ve bu yöntemler kuşaktan kuşağa farklılık göstermektedir

- **Toplumsal Normlar ve Değerlerin Etkisi:**

Toplumsal cinsiyet rolleri ve kültürel normlar, ebeveyn otoritesinin şekillenmesinde belirleyici bir rol oynamaktadır. Geleneksel kuşaklarda otoritenin daha çok babalar tarafından temsil edildiği, ancak modern kuşaklarda bu otoritenin ebeveynler arasında daha eşit bir şekilde paylaşıldığı tespit edilmiştir. Bununla birlikte, annelerin çocuklarla daha duygusal bir bağ kurarak otoriteyi yumuşatma eğilimi de vurgulanmaktadır.

- **Süreklilik ve Değişim Dinamikleri:**

Ebeveyn otoritesi, kuşaklar arası dönüşüme rağmen belirli süreklilikleri de korumaktadır. Özellikle aile içi değerlerin aktarımı, disiplin ve sorumluluk bilincinin kazandırılması gibi temel unsurlar, zaman içinde değişen uygulamalara rağmen varlığını sürdürmektedir. Bu durum, otoritenin toplumsal değişimlere uyum sağlarken belirli temeller üzerinde inşa edildiğini göstermektedir.

- **Modernleşmenin Otorite Üzerindeki Etkisi:**

Modernleşme ve bireyselleşme süreçleri, ebeveyn-çocuk ilişkilerinde müzakereci bir otorite anlayışını öne çıkarmıştır. Çocukların görüşlerinin daha fazla dikkate alındığı, iletişim ve karşılıklı anlayışa dayalı bir otorite modeli benimsenmiştir. Ancak bu yeni modelin, ebeveynler üzerinde daha fazla duygusal ve psikolojik baskı oluşturabileceği de belirtilmektedir.

Sonuç

Bu çalışmanın sonuçları, ebeveyn otoritesinin kuşaklar arası aktarımında dönüşüm ve sürekliliğin iç içe geçtiği dinamik bir yapıya sahip olduğunu göstermektedir. Araştırma, otoritenin toplumsal, kültürel ve tarihsel bağlamlarda yeniden şekillendiğini, ancak belirli temel değerlerin kuşaktan kuşağa aktarıldığını ortaya koymaktadır. Geleneksel kuşaklarda daha katı ve hiyerarşik bir otorite anlayışının hâkim olduğu, modernleşme ile birlikte daha müzakereci ve eşitlikçi bir modele doğru evrildiği tespit edilmiştir. Çalışma, toplumsal normların ve cinsiyet rollerinin ebeveyn otoritesinin inşasında önemli bir rol oynadığını vurgulamakta; babaların geleneksel otoritenin temsilcisi olduğu, annelerin ise duygusal bağ üzerinden otoriteyi yumuşatan bir rol üstlendiği görülmektedir. Modern kuşaklarda bu roller daha eşitlikçi bir biçime dönüşse de ebeveynler üzerinde artan duygusal ve psikolojik baskı dikkat çekmektedir. Sonuç olarak, ebeveyn otoritesinin dönüşümü toplumsal değişimlerin bir yansıması olarak değerlendirilirken, otoritenin sürdürülebilirliğinin aile içi değerlerin korunması ve uyum sağlamaya dayalı olduğu vurgulanmaktadır.

3

YETİŞKİNLERDE NESİLLER ARASI İLİŞKİLER

ADULT INTERGENERATIONAL RELATIONSHIPS

Matthijs Kalmijn'in *The Wiley Blackwell Companion to the Sociology of Families* kitabındaki "Adult Intergenerational Relationships" başlıklı bölümü, ebeveynler ve yetişkin çocuklar arasındaki ilişkilerin toplumsal, kültürel ve ekonomik bağlamlarda nasıl şekillendiğini kapsamlı bir şekilde incelemektedir. Çalışma, modernleşme, kadınların artan iş gücüne katılımı, boşanma oranlarının yükselmesi ve yaşlanan nüfus gibi toplumsal değişimlerin kuşaklar arası bağlar üzerindeki etkilerini analiz etmektedir. Kalmijn, bu ilişkilerin sadece biyolojik ya da duygusal bağlarla sınırlı kalmadığını, aynı zamanda ekonomik destek, bakım yükümlülükleri ve sosyal normların yeniden tanımlanması üzerinden de değerlendirildiğini vurgulamaktadır. Bölüm, yetişkin çocuklar ve ebeveynler arasındaki destek alışverişlerinin karşılıklılık ilkesine dayandığını, ancak bu süreçlerin cinsiyet rolleri ve toplumsal yapılar tarafından farklı şekillerde etkilendiğini ortaya koymaktadır. Çalışma, kuşaklar arası ilişkilerde süreklilik ve değişim dinamiklerine dikkat çekerek, bu bağların bireylerin yaşam döngüsündeki kritik dönemlerde nasıl dönüştüğünü örneklerle açıklamaktadır. Kalmijn, toplumsal normlar ve ekonomik faktörlerin etkileşimini ele alarak, özellikle gelişmiş ülkelerde bu bağların nasıl yeniden tanımlandığını tartışmaktadır. Bu yönüyle

bölüm, aile sosyolojisi ve toplumsal değişim çalışmaları için önemli bir referans kaynağı niteliği taşımaktadır.

Amaç

Bu makalenin yazılma amacı, ebeveynler ve yetişkin çocuklar arasındaki ilişkilerin toplumsal, kültürel ve ekonomik değişimler bağlamında nasıl şekillendiğini incelemektir. Çalışma, modernleşme, kadınların iş gücüne katılımı ve boşanma gibi faktörlerin kuşaklar arası ilişkiler üzerindeki etkilerini analiz ederek bu dinamikleri anlamayı hedeflemektedir.

Yöntem

Metodoloji

- Bu çalışma, ebeveynler ve yetişkin çocuklar arasındaki ilişkilerin toplumsal ve ekonomik değişimler bağlamında nasıl şekillendiğini inceleyen bir literatür taraması ve teorik analiz metodolojisi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma, kuşaklar arası ilişkilerdeki dönüşüm dinamiklerini açıklamak için mevcut ampirik araştırmaları ve teorik çerçeveleri bir araya getirmektedir.

Veri Toplama

- Araştırmada, ebeveyn-yetişkin

çocuk ilişkilerini konu alan güncel ampirik çalışmalar, uluslararası veriler ve sosyolojik araştırmalar taranmıştır. Özellikle modernleşme, kadınların iş gücüne katılımı, boşanma oranlarındaki artış ve yaşanan nüfus gibi faktörlere odaklanan çalışmalar değerlendirilmiştir. Ayrıca, toplumsal normlar, ekonomik destek mekanizmaları ve cinsiyet rollerini ele alan veriler analiz kapsamına alınmıştır.

Veri Analizi

- Toplanan veriler, tematik analiz yöntemi kullanılarak sınıflandırılmış ve "toplumsal normlar," "karşılıklı destek mekanizmaları," "cinsiyet rolleri" ve "ekonomik dönüşümler" gibi ana temalar altında değerlendirilmiştir. Bulgular, kuşaklar arası ilişkilerde süreklilik ve değişim dinamiklerini açıklayan karşılaştırmalı bir perspektifle ele alınmış; farklı toplumsal yapıların bu ilişkiler üzerindeki etkisi analiz edilmiştir.

Temel Bulgular

Araştırmacıların temel bulgularına göre, ebeveynler ve yetişkin çocuklar arasındaki ilişkiler toplumsal, kültürel ve ekonomik değişimlere bağlı olarak dönüşen, ancak belirli süreklilikler de gösteren bir yapıya sahiptir. Bulgular şu başlıklar altında ayrıntılandırılmaktadır:

• Toplumsal Değişim ve Kuşaklar Arası İlişkiler

Modernleşme, kadınların iş gücüne katılımı, boşanma oranlarındaki artış ve yaşanan nüfus gibi faktörler, ebeveyn-yetişkin çocuk ilişkilerini önemli ölçüde etkilemiştir. Geleneksel toplumlarda daha hiyerarşik ve bağlılık temelli olan ilişkiler, modern toplumlarda karşılıklı bağımsızlık ve bireyselleşme ekseninde yeniden tanımlanmaktadır.

• Destek Alışverişi ve Karşılıklılık

Ebeveynler ve yetişkin çocuklar arasındaki ilişkilerde ekonomik, duygusal ve bakım desteği karşılıklı bir yapı sergilemektedir. Ancak bu destek, ebeveynlerin ekonomik durumu, sağlık koşulları ve toplumsal cinsiyet rolleri gibi faktörlere bağlı olarak değişkenlik göstermektedir. Özellikle kadınların bakım rollerinde hâlâ merkezi bir konumda olduğu gözlemlenmektedir.

• Cinsiyet Rollerini ve Aile Dinamikleri

Toplumsal cinsiyet rolleri, ebeveyn-yetişkin çocuk ilişkilerinin şekillenmesinde kritik bir rol oynamaktadır. Kadınlar, geleneksel olarak duygusal destek ve bakım işlevlerini üstlenirken, erkeklerin ekonomik destek sağlama rollerinde öne çıktığı görülmektedir. Modernleşme ile birlikte bu roller kısmen dönüşse de cinsiyet temelli sorumluluklar devam etmektedir.

• Kültürel Normlar ve Bağlılık

Kültürel değerler, kuşaklar arası bağlılık ve destek mekanizmalarının niteliğini belirlemektedir. Geleneksel toplumlarda aile içi bağlılık güçlü bir norm olarak varlığını sürdürürken, bireyselleşmiş toplumlarda ilişkiler gönüllülük ve kişisel tercihler çerçevesinde yeniden tanımlanmaktadır. Ancak bu süreç, aile içi dayanışmanın zayıflaması riskini de beraberinde getirmektedir.

• Yaşlanma ve Bakım İhtiyaçları

Yaşlanan nüfus, ebeveyn-yetişkin çocuk ilişkilerini yeniden şekillendiren önemli bir faktördür. Çalışma, yetişkin çocukların ebeveynlerine sağladığı bakımın toplumsal ve ekonomik baskılara rağmen sürdürüldüğünü, ancak bu sürecin bireyler üzerinde duygusal ve fiziksel yük oluşturabileceğini vurgulamaktadır.

Sonuç

Matthijs Kalmijn'in "Adult Intergenerational Relationships" başlıklı çalışması, ebeveynler ve yetişkin çocuklar arasındaki ilişkilerin toplumsal değişimler çerçevesinde nasıl şekillendiğini ve dönüştüğünü kapsamlı bir şekilde ele almaktadır. Çalışma, modernleşme, kadınların iş gücüne katılımı, boşanma oranlarının artışı ve yaşlanan nüfus gibi faktörlerin kuşaklar arası bağlar üzerindeki etkilerini analiz etmektedir. Kalmijn, ebeveyn-yetişkin çocuk ilişkilerinin sadece duygusal bağlarla değil, ekonomik destek, bakım sorumlulukları ve toplumsal normlarla da tanımlandığını vurgulamaktadır. Destek alışverişinin karşılıklılık ilkesine dayandığını belirten yazar, cinsiyet rollerinin bu süreçte belirleyici bir rol oynadığını ortaya koymaktadır. Özellikle kadınların duygusal ve bakım temelli rolleri üstlenme eğilimi devam ederken, ekonomik sorumlulukların dönüşüm gösterdiği dikkat çekmektedir.

enstitü
sosyal

DÜNYADAN

Araştırma Gündemi

Enstitü Sosyal tarafından hazırlanmıştır.

